

Yrityksen ostaminen yrittäjyyden opetuksessa

28.8.2025

Yrittäjyyttä opetetaan useimmissa ammattikorkeakouluissa ja sen toteutustavat vaihtelevat eri tutkinto-ohjelmissa. Yrittäjäksi voi ryhtyä joko perustamalla uuden yrityksen tai ostamalla olemassa olevan yrityksen. Yrittäjyyden opetuksessa keskitytään pääasiassa yrityksen perustamiseen. Kuitenkin tutkimukset osoittavat, että onnistuneesti ostetut yritykset menestyvät paremmin kuin perustetut yritykset, kun tarkastellaan yritysten selviytymisastetta, liikevaihtoa, taloudellista tulosta, innovatiivisuutta ja työllistävää vaikutusta. Ostetut yritykset ovat yleensä myös suurempia ja ne kasvavat nopeammin kuin perustetut yritykset.

Yrityksen ostaminen on erilaista tekemistä

Yrityksen ostaminen on erilaista tekemistä kuin yrityksen perustaminen. Oston kohteena olevassa yrityksessä on jo olemassa asiakaskunta, tuotteet ja palvelut, toimintatavat, yhteistyökumppanit sekä kassavirta. Kauppahinta on tiedossa yritystä hankittaessa, ja käyttöpääoman sekä kehittämisinvestointien tarve voidaan ennakoida suhteellisen luotettavasti.

Yrityksen perustaja sen sijaan aloittaa kaiken alusta. Jokainen yksityiskohta on yrittäjän omaa käsialaa, eikä yrityksellä ole olemassa aiempia rasitteita tai toimintatapoja. Yrittäjän on määriteltävä kaikki toimintatavat, löydettävä ensimmäinen asiakas ja ansaittava ensimmäinen euro. Toiminnan vakiinnuttaminen on usein pitkäaikaisen työn tulos. Lisäksi on haastavaa luotettavasti arvioida toiminnan käynnistämiseen tarvittavaa pääomaa ja aikaa.

Yrityksen ostaminen asettaa haasteita erityisesti itsensä ja ostoprosessin johtamisen osalta. Liiketoiminnan

haltuunotto on yksi yritysoston onnistumisen kriittisistä menestystekijöistä. Yrityskauppaneuvotteluissa tulee esiin kysymyksiä, joita harvoin käsitellään muualla, ja näihin on löydettävä vastaukset. Ostajan olisi hyvä tuntea yrityksen arvonmäärityksen ja yritysoston toteuttamistapojen periaatteet. Osaavien asiantuntijoiden hyödyntäminen lisää yritysostossa onnistumisen todennäköisyyttä.

Yrittäjyyden opetus SEAMKissa

Yrittäjyys on keskeinen osa SEAMKin strategiaa. Se näkyy SEAMKin visiossa, ja yrittäjähenkisyys on SEAMK-yhteisön arvo. Se on sanoitettu seuraavasti: ”*Olemme edelläkävijä, etsimme uutta ja teemme rohkeasti. Meillä on lupa epäonnistua kokeilussa, mutta emme anna periksi. Meillä on tekemisen meininki*”.

Valmistuneiden opiskelijoiden osalta tavoitteena on, että työnantajat tunnistaisivat SEAMKin opiskelijat yrittäjämäisyydestään riippumatta siitä, minkä tutkinnon ovat suorittaneet. Tähän tavoitteeseen pyritään oma-aloitteista ja kokeilevaa käyttäytymistä tukevilla pedagogisilla ratkaisuilla. Samoin tavoitteena on, että sekä sivutoimisesta että päätoimisesta yrittäjyydestä kiinnostuneet saisivat mahdollisimman hyvät tiedot ja taidot opiskelujensa aikana. Esimerkiksi vuonna 2024 SEAMKista valmistuneet opiskelijat antoivat AVOP-kyselyssä kaikkein parhaimmat arviot Suomessa korkeakoulun tarjoamista yrittäjyystiedoista ja -taidoista. Opiskelijoiden yrittäjyyspolun tukemisen opintojaksot, valmennukset ja muut keinot on koottu SEAMK Y-Zone -sateenvarjon alle. Tämä on sekä fyysinen yrittäjyyden pöhinäpaikka kampuksen paraati paikalla että portaali verkossa.

Kaikkien opiskelijoiden yrittäjyyspolku alkaa kahdella asialla: jokainen opiskelija alasta riippumatta suorittaa Yrittäjyyden perusteet (3op) ja jokainen opiskelija vastaa Entre Intentio -yrittäjyysaikomuskyselyyn ykkösvuonna ja kolmosvuonna. Tällä kyselyllä seurataan yrittäjyysaikomusten ja -asenteiden sekä -kyvykkyyden kehittymistä opintojen aikana sekä selvitetään mahdollisiin muutoksiin vaikuttavia seikkoja. Sen lisäksi kyselyllä tunnistetaan ne opiskelijat, joilla on kiinnostusta omaan yritystoimintaan joko perustamalla, ostamalla tai jatkamalla oman perheensä yritystä sukupolvenvaihdoksen kautta. Näihin kaikkiin polkuihin SEAMKissa löytyy omat valmennukset ja opintojaksot. Oman liikeidean sparraamiseen ja kehittämiseen on tarjolla useita opintojaksoja ja valmennuksia, osa myös yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Omaa yritystoimintaa voi kokeilla matalalla kynnyksellä SEAMK Osuuskunnassa. Ostamisesta kiinnostuneille on eri vaihtoehtoja SEAMK Ostajakoulusta. Opiskelijoille on tarjolla viiden tapaamisen Yrityksen ostaminen (5 op) -verkkokurssi ja non-stop toteutuksena Yrityksen ostamisen perusteet (3 op). Verkkokurssilla on ollut vuosina 2022-2025 lähes sata opiskelijaa ja non-stop toteutukseen on osallistunut 2023-2025 lähes viisisataa opiskelijaa. Verkkokurssin toteutuksessa on jokaisella kerralla ohjelmassa SEAMKin omien ja talon ulkopuolisten asiantuntijoiden alustukset. Non-stop toteutuksen jokainen voi suorittaa osatenteillä oman aikataulunsa mukaisesti. Perheyrityksen jatkamisesta kiinnostuneille on tarjolla SEAMK Jatkajakoulu. Jatkajakoulussa on ollut mukana lukuvuosittain noin 40 opiskelijaa eri koulutusaloilta.

Yrittäjyyden opetus Centriassa

Centriassa yrittäjyyttä opetetaan useilla koulutusaloilla osana eri tutkinto-ohjelmia. Sisällöissä painottuvat liikeidean kehittäminen, yritystoiminnan suunnittelu ja asiakaslähtöinen ajattelu. Opetus keskittyy pääosin

uuden yrityksen perustamiseen, mutta yrittäjyyttä käsitellään myös valinnaisilla opintojaksoilla, projekteissa ja TKI-toiminnassa.

Opiskelijoilla on mahdollisuus kokeilla yrittäjyyttä muun muassa NY – Nuori Yrittäjyys ry:n ohjelmassa ja Tervatynnyri -pitchauskilpailussa, joka toteutetaan yhteistyössä alueen kehitysyhtiöiden kanssa. Kilpailu kannustaa opiskelijoita ideoimaan uutta, esittämään ajatuksiaan asiantuntijatuomaristolle ja harjoittelemaan pitchausta käytännössä. Se tarjoaa mahdollisuuden kokeilla rohkeasti ja turvallisesti, mitä ideasta voi syntyä.

Yrityksen ostamista ei vielä opeteta erillisenä teemana, mutta aihe nousee esiin yksittäisissä opinnoissa. Centrian kyselyn mukaan 61 % opiskelijoista haluaisi toimia yrittäjänä nyt tai tulevaisuudessa – tämä osoittaa tarpeen laajentaa opetusta myös ostoyrittäjyyden suuntaan (Kysely Centrian opiskelijoille kiinnostuksesta yrittäjyyttä kohtaan – Centria Bulletin).

Yrityksen ostaminen opetuksessa yrityksen perustamisen rinnalle

Yrittäjyyden opetuksessa tulisi yrityksen ostamisen olla tasavertaisena vaihtoehtona yrityksen perustamisen rinnalla. Yrityksen ostamiseen liittyvän osaamisen tulisi olla keskeinen osa keski- ja korkea-asteen yrittäjyyskasvatusta. Ammattikorkeakoulujen tutkinto-ohjelmiin on tarpeen sisällyttää sisältöjä, jotka antavat opiskelijoille valmiudet ryhtyä yrittäjiksi yritysoston kautta. Yritysosto on varma ja nopea tapa aloittaa yrittäjyys.

Artikkeli on osa Euroopan unionin osarahoittamia Yrityskaupat käyntiin ja YrittäjyysBOOST -hankkeita.

Tutustu Yrityskaupat käyntiin -hankkeen verkkosivuihinTutustu YrittäjyysBOOST – Tekoälyn voimalla kohti elinvoimaisempaa Keski-Pohjanmaata -hankkeen verkkosivuihin**Juha Tall**
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on yritysten omistajanvaihdosten asiantuntija Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Elina Varamäki
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on vararehtori Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Janette Korpi
Centria-ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on TKI-asiantuntija (yrittäjyys & liiketoiminta) ja Tervatynnyri-pitchauskilpailun koordinaattori Centria-ammattikorkeakoulussa.